

SANAYİCİ, TÜCCAR VE ESNAF GRUBU SONUÇ BİLDİRGESİ

İlkeler

1. Demokrasi sadece ticaret ve sanayideki gelişmenin değil, aynı zamanda refahın adil bir şekilde dağılmasını sağlayan temel unsurdur.
2. İktisadın sağlıklı bir şekilde gelişimi için her türden ayrımcılığı reddeden toplumsal cinsiyet eşitliğinin tesis edilmesi esastır. Geleceğin Türkiye'sinin inşasında kadınların karar mekanizmalarından başlamak üzere eşit inisiyatif ve sorumluluk alabilmesinin önündeki tüm engeller kaldırılacaktır.
3. Geleceğin Türkiye'sinin toplumsal ve ekonomik düzeni dünya genelindeki yapısal değişimin kavranması üzerinde inşa edilecektir. Bu kavrayış, tüm dünyayı etkileyen ekolojik, politik, sosyolojik, kültürel, teknolojik ve demografik gelişmelerin idrakiyle mümkündür.
4. Sanayi ve ticarete yalnızca büyüme odaklı bir iktisadi model kabul edilemez. Sürdürülebilir bir ekonomik model inşa edilmelidir. Geleceğin Türkiye'sinin iktisat politikası toplumun tüm moral ve ekonomik değerlerini geliştiren bir kültürel yenilenme hamlesidir.
5. Geleceğin iktisadının kendiliğinden, günlük ve popülist siyasi kararlarla gelişmesi beklenemez. Türkiye'nin ikinci yüzyılının sanayi ve ticaret koşullarının daha iyi olması için sistematik ve uzun vadeli bir iktisat politikası inşa edilecektir. Güçlü bir kavrayış içinde uygulanan tüm eylemlerin sonuçları ölçülecek ve yarattığı etkiler düzenli olarak izlenecektir.
6. İktisadi planlama kültürü, doğası gereği bütüncül, kapsayıcı ve stratejik olmalıdır. Geleceğin sanayi ve ticaret politikası sosyal, siyasal, ekonomik ve ekolojik olmak üzere birbiriyle ilişkili dört ana reform üzerinde yükselecektir.
7. İnsan türünün yerküre ve atmosfer üzerinde bıraktığı ayak izi, parçası olduğumuz ekosistemin kendini yenileme eşiğini ileri derecede aşmıştır. İklim krizi de bunun sonuçlarından biridir. Doğanın ekolojik döngüleri ve insan türünün ekonomik düzeni arasındaki bu müteakabiliyet dışı koşullar, bizatihi insan da dahil tüm canlıların geleceğini tehdit etmektedir. Geleceğin Türkiye'si, ekoloji ve ekonomi arasında ayrılmaz bir ilişki olduğunu kabul eden yeni bir iktisadi yaklaşım üzerinde inşa edilecek, ticaret ve sanayi politikalarının bu yönde gelişimi sağlanacaktır.
8. Tüm dünyada, dengesiz büyümenin yerelde ve küresel ölçekte sürdürülemez olduğu anlaşılmış ve bu iktisat anlayışının sonuna gelinmiştir. Ticaret ve sanayi, kontrolsüz sermaye modeli yerine çalışanların, ekonomik aktörlerin, paydaşların, toplumun ve nihayet doğanın da mutluluğunu esas alan duyarlı bir anlayışa evrilmek zorundadır.
9. Sanayi ve ticaretin istikrarlı gelişimi için yeni bir sosyal mutabakat kurulması esastır. Bu mutabakat, kültürel farklılıkların ve yenilikçiliğin iktisadın temel girdilerinden biri kabul edilmesiyle oluşacaktır.
10. Geleceğin Türkiye'sinin iktisadı, teknolojiyi sadece tüketen değil, aynı zamanda üreten ve kullanan bir ruha sahip olacaktır.
11. Kurumsal, bireysel ve işbirliklerine dayalı girişimciliğin gelişmesi için "ekonomik demokrasinin" gerektirdiği ortam sağlanacaktır.

- 12.** Ölçekten bağımsız olarak Türkiye'deki sanayici, tüccar, esnaf ve girişimciler ülke ekonomisi için değerli aktörlerdir. Esnaf, sanatkâr ve KOBİ'lerin korunmasına yönelik tedbirler güçlendirilecektir.
- 13.** Kamu, temel stratejiyi belirleyen, kuralları koyan, denetleyen, yatırım ortamını kolaylaştıran, geliştiren ve gerektiğinde paydaş olan bir rol oynayacak ve bu sayede sektörlere yapıcı yön verme işlevi kolaylaşacaktır. Kamunun bu işlevleri tam şeffaflık, hesap verebilirlik ve katılımçılık ilkeleriyle gerçekleşecektir.
- 14.** Teknolojinin kendi ahlakı ve normlarının insan yaratıcılığı üzerindeki dayatması kabul edilemez. Teknolojinin insan üzerindeki olumsuz etkilerinin bertaraf edilmesi için Teknoloji Etiği Kurulu oluşturulacaktır.
- 15.** Teknolojinin dönüşümü için entelektüel sermayenin gelişmesi esastır. Kamuya açık bilgiye erişim temel insan hakkı kabul edilecektir. Entelektüel insan sermayesinin, temel bilimlerin ve araştırma çalışmalarının gelişmesine yönelik her türlü kaynak artırılacaktır.
- 16.** Bölgeler arası gelişmişlik farklarını giderecek sınai ve ticari yatırımlar teşvik edilecektir. Bölgelerin coğrafi karakterine ve ekonomik potansiyeline uygun sektörel kümelenmeye imkân veren bölgesel kalkınma politikaları geliştirilecektir.
- 17.** Sektörlerin enerji ihtiyacının karbon salımına neden olmayan doğayla uyumlu kaynaklardan sağlanması esastır. Türkiye'nin sanayi ve ticaret dünyası karbon nötr dünya hedefine hizmet edecektir.
- 18.** Ülkenin uluslararası teknolojik gelişime uygun, stratejik önemi haiz sektörlerinin mukayeseli üstünlük, evrensel rekabet gücü ve katma değeri yüksek üretimini sağlayan sektörel gelişme planları oluşturulacaktır.
- 19.** İktisadi gelişim için sektörler arası entegrasyon zorunludur. Yerel, ulusal ve küresel ekonomik dinamikler ile sektörler arasındaki sinerjinin çoğalması teşvik edilecek, sektörler arası uyum planları geliştirilecektir.
- 20.** Geleceğin Türkiye'sinde doğrusal ekonomi anlayışı terk edilerek döngüsel ekonomi hanelerden makro üretim alanlarına kadar geliştirilecek sektörel ve endüstriyel simbiyoz her ölçekte geliştirilecektir. Böylelikle hammadde tedarik zincirleri güçlendirilecek ve kısaltılacaktır.
- 21.** Geleceğin Türkiye'sinde ülkemizin yeni kalkınma anlayışını gerçekleştirebilmesi için 21. Yüzyıl'da uygun yetkinlikler ve becerileri önceliklendiren teknik bilginin yanı sıra insanın biyolojik yetkinliğini toplumsal değere dönüştüren, yaratıcılığı ve müteşebbis ruhu teşvik eden, problem çözme, dijital yetkinlikler, yabancı dil, sosyo-duygusal becerilerini kazandıran bir yaşayarak öğrenmeyi esas alan eğitim anlayışı benimsenecektir.
- 22.** Düşünce ve bilgi üretimi ekonomik bir değerdir. Geleceğin Türkiye'sinde fiziki sermayeye dayalı sektörler kadar beşeri sermayeye dayalı sektörler de desteklenecektir. Bunun için hayal gücü ve meslek arasındaki uyumu güçlendiren tedbirler alınacak, katma değerli ve inovatif üretim teşvik edilecek, girişimciliğin önü açılacak, yetenek yönetimi ve ustalaşma sistemine öncelik verilecektir.

23. Değişim, iktisadın kaçınılmaz temel dinamiklerinden biridir. Geleceğin Türkiye'si, yeni meslek alanlarının gelişimi için sürekli öğrenen evrensel bir kuluçka merkezi olarak inşa edilecektir.

24. Geleceğin ekonomisi ve iş dünyası eğitimde, istihdamda ve hayatın her alanında gençlere fırsat eşitliği sağlanmadan inşa edilemez. Gençlerin geleceğin en iyi temsilcileri oldukları bilinciyle, yenilikleri yakından izleyen, yaşam boyu öğrenen, teknolojiyi üreten ve geliştiren vizyoner ve etki yaratabilen nesillerin oluşması desteklenecektir.

25. Türkiye sanayisinde girdi temininde yerel ve bölgesel ara ürün üretimi sağlayan zincirler güçlendirilecektir. Bu doğrultuda ticaret ve sanayide yenilikçilik, yaratıcılık ve tasarım kabiliyeti geliştirilecektir.